

216947 - Annelerini hatırlamak için kabrinin fotoğrafını çekmek istiyorlar

Soru

en, bir genç kıyım. Annem birbuçuk yıl önce vefat etti. Ben, kız kardeşlerim ve babam, fırsat buldukça annemin kabrini ziyâret etmeye çalışıyoruz. Fakat babam bize dedi ki: Bu günden sonra artık sizi kabristana götüremem.Çünkü kabristanda her zaman erkekler bulunmakta, babam ise kadınların kabristana gitmelerini uygun görmemektedir. Benim sorum şudur: Babam, başka bir şey için değil de, sadece görmemiz, ona rahmet okuyup duâ etmemiz ve ona Kur'an okumamız için annemin kabrinin fotoğrafını çekebilir mi? Babam kabristana gidecek ve cep telefonu ile sadece bir fotoğrafını çekecek ya da o fotoğrafı bir kağıda basacak. Bu davranış yanlış mı?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bulduğunuz yerde annenize duâ etmeniz, sizin için yeterlidir. Annenizin kabrine gitmeden ona fayda verecek olan ve kendisinin de istifâde edeceği şey budur. Fakat bazı âlimler, kadınların kabristanı ziyâret etmelerini haram olarak görmektedirler.

Nitekim kadınların kabirleri ziyâret etmeleri meselesi, (175366) ve (8198) nolu soruların cevaplarında geçmişti.

Kabrin fotoğrafını çekme meselesine gelince, bu, yapılmaması gereken bir davranıştır. Zirâ bu davranış, kabrin kendisine bağlı kalmaya götürür. Çünkü fotoğraf, kabirde yatanın değil de kabrin fotoğrafıdır ve bu, kabirle meftun olmaya götürür.

Annenizi hatırlamanız, ona duâ etmeniz ve ona rahmet okumanız için bütün bu külfet ve zahmete gerek yoktur. Daha önce de belirttiğimiz gibi ölüye duâ etmeniz ve onun adına sadaka vermeniz

yeterlidir.

Nitekim Ebu Hureyre'nin -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste geldiği üzere, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ: إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ، أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ.] رواه مسلم

"İnsan öldüğü zaman, amelinin sevabı kesilir. Ancak (hayrın devamlı olması ve faydasının kesilmemesi sebebiyle) şu üç şeyin sevabı kesilmez: Sadaka-i Cârîye (müslümanların yararlanması için bir şeyi Allah rızâsı için vakfetmek gibi), faydalanılan ilim (insanlara Allah rızâsı için dînî ilimleri öğretmek veya bunun için kitap yazmak gibi), kendisine duâ eden hayırlı evlât (insan vefat ettikten sonra arkasında kendisine rahmet ve mağfiretle duâ eden birisini bıraktığı zaman, o evlâdın duâsı, yabancı birisinin duâsından daha çok kabûle şayandır)." Müslim, hadis no:1631

Değerli âlim Abdurrahmen el-Berrâk'a -Allah onu korusun-:

"Bazı insanlar kabristanda ölüyü defnettikten sonra âilesine göstermek için kabrin fotoğrafını çekmektedirler. Bu davranış câiz midir?" diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"Bu, lüzumsuz bir davranış ve faydasız, abesle iştigalden başka bir şey değildir. Bazen hüznü arttırmaktan başka bir şeye yaramaz. Onları buna sevkeden şey; insanların ellerinde yaygın hâle gelen cep telefonlarıyla fotoğraf çekme ve seyretmek isteme merakı yüzündendir. Yoksa kabirlerin fotoğrafı aynıdır. Bu davranış, ileride ölü kabre indirilirken ve defnedilirken fotoğrafının çekilmesine, kabrin etrafında bulunanların ve cenâzeye katılanların fotoğraflarının çekilmesine kadar götürebilir."

<http://ar.islamway.net/fatwa/35102>

Amelin sevabını ölüye bağışlama (hediye etme) meselesi konusunda -ki bunlardan birisi de Kur'an okumaktır- (46698) nolu sorunun cevabına bakabilirsiniz.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.